

Notulen vergadering: 27 juni 2011, 19.30 uur, Boscotondo

Commissie S

Aanwezig:

Voorzitter: H. van Dijk (voorzitter)

Cie.griffier: C. Dahmen

Leden: H. Bekkers (SDOH-D66-HB), R. Boormeester (PvdA), M. Chahim (PvdA), J. Damen (VVD), mevr. E. van Dael (GL), J. Hamacher (SDOH-D66-HB), mevr. A. Janssen (VVD), M. Janssen (SDOH-D66-HB), B. Kamphaus (HH), N. Kaygisiz (PvdA), mevr. H. Leppink (SP), F. Mol (Trots), J. Sanders (CDA), R. Verhoeven (GL), mevr. H. Verouden (HH)

Portefeuille: wethouder M. de Leeuw

Adviseurs: mevr. I. van Enkevort, mevr. M. van Leeuwen

Notuliste: mevr. N. Marcus

Afwezig: mevr. J. de Bruijn (CDA), T. van Mullekom (HA), mevr. A. Raaijmakers (CDA), mevr. N. van der Zanden

• Opening en mededelingen

De **voorzitter** opent deze extra vergadering en heet iedereen welkom.

Mevrouw De Bruijn, Raaijmakers en Van der Zanden en de heer Van Mullekom zijn afwezig.

• Korte inleiding door wethouder De Leeuw

Zoals gevraagd heeft wordt de commissie vanavond meegenomen in het proces over passend onderwijs en de transitie jeugdzorg.

• Presentatie Passend Onderwijs door mevrouw Van Leeuwen

De heer **Sanders** (CDA) vraagt waarom de gemeente Boekel aan deze regio wordt toegevoegd.

Mevrouw **Van Eckevort** antwoordt dat veel leerlingen uit Boekel in Gemert naar school gaan. Dat is de vermoedelijke reden.

De heer **Hamacher** (SDOH-D66-HB) merkt op dat dit verhaal nog door de landelijke politieke besluitvorming moet. Toch loopt Helmond daarop vooruit omdat deze weg al ingeslagen is en al resultaten behaald zijn. Het is een verborgen en tevens een heel manifeste bezuinigingstaakstelling. Het beter worden van de situatie en tegelijkertijd een zware bezuinigingstaakstelling kan in zijn ogen niet parallel lopen. De filosofie kinderen zoveel mogelijk in een passende situatie plaatsen die overeenkomt met wat ze later maatschappelijk tegenkomen en de zorgplicht van de scholen spreken hem aan. Maar er is een groot verschil tussen theorie en praktijk. Hij ziet dat onderwijsinstellingen blijven bestaan, maar leerlingen anders gaan circuleren met zwaartepunt in het basisonderwijs en zo min mogelijk in de zware vormen van speciaal onderwijs. De vraag is of kinderen daar beter mee af zijn? In theorie wel, maar de vraag is of die scholen waar nu het zwaartepunt komt te liggen ook het instrumentarium krijgen om kinderen die zorg te geven die ze nodig hebben. Is er voldoende en gekwalificeerd personeel? In daar voldoende tijd voor? Blijven de groepen even groot? Wat zijn de consequenties onderwijshuisvesting? Hij zoekt naar de praktijk bij de filosofie.

Wethouder **De Leeuw** beaamt dat dit onderwerp veel haken en ogen heeft. Het onderwijsveld draagt deze ontwikkeling ook. De mate waarin, de snelheid waarmee en het inboeken van een bezuiniging voordat de zaken op orde zijn, zijn zorgpunten die breed gedeeld worden. In goed overleg wordt gekeken naar de oplossingen, maar 60 kinderen uit het speciaal onderwijs morgen in het regulier onderwijs plaatsen gaat echt niet.

Mevrouw **Leppink** (SP) geeft aan dat bij bezoeken aan scholen speciaal onderwijs bleek dat de scholen zelf een integratieklasmodel zagen zitten zodat de overstap wat minder groot wordt. Het schijnt dat deze bereidheid er bij het speciaal onderwijs wel is, maar het steeds stuk loopt bij het regulier onderwijs. Hoe staat de gemeente hierin?

Wethouder **De Leeuw** vindt het belangrijk dat alle partijen elkaar vinden op visie. Er zijn goede initiatieven, maar dat mogen geen paddenstoelen zijn. Ze moeten ingebed worden in het hele proces. Daarom is er veel overleg. Zij herkent niet het verhaal dat speciaal onderwijs van alles wil en het regulier onderwijs in de wachtstand staat.

Mevrouw **Van Leeuwen** merkt wel dat het regulier onderwijs wel degelijk wil meewerken aan de oplossing, omdat het geld anders straks naar het speciaal onderwijs gaat. Scholen moeten daar samen over nadenken en worden gedwongen samen een plan neer te leggen.

De heer **Hamacher** (SDOH-D66-HB) ziet de combinatie bezuiniging en parallel een kwaliteitsverbetering niet. Er zijn veel vragen die een projectgroep moet oplossen. Het samenwerkingsverband zal zijn weg nog moeten vinden. De huidige filosofie WSNS was in principe hetzelfde. Wat is nu het verschil tussen het samenwerkingsverband wat er was en er nu is, of is het alleen een financieel verschil?

Wethouder **De Leeuw** geeft aan dat er een groot verschil is. Het samenwerkingverband krijgt straks de middelen en moet zorgen voor een goede besteding. Te veel kinderen in het speciaal onderwijs betekent dat de middelen voor regulier onderwijs naar het speciaal onderwijs gaan. Het onderwijs moet goed nadenken hoe dat op te lossen.

Mevrouw **Verouden** (HH) kan zich niet aan de indruk onttrekken dat het regulier onderwijs en de gewone leerling uiteindelijk de dupe gaat worden. Als er te veel kinderen naar het speciaal onderwijs gaan, dan is het regulier onderwijs de dupe omdat het geld naar het speciaal onderwijs gaat. Dus zal het regulier onderwijs heel veel moeite doen kinderen in de gewone klas te houden. En die gewone leerling dan, die dat stukje extra aandacht nodig heeft? Waar is die in het verhaal? Daar maakt zij zich veel zorgen over.

Wethouder **De Leeuw** kan zich die zorg goed voorstellen. Het zal uiteindelijk de bedoeling zijn dat het speciaal onderwijs straks zeer specialistisch gaat worden en de scholen zoals de Toermalijn die nu al zorgen dat er niet teveel doorstroomt daar straks inventief in zijn. Onderwijs van goed niveau is absoluut de bedoeling met aandacht voor de individuele leerling. Die heeft daar ook recht op. Maar het is een wankel evenwicht dat iedereen gaandeweg zal moeten bewaken. De zorgen worden gedeeld.

De heer **Chahim** (PvdA) merkt op dat het rugzakje gaat vervallen en de scholen een verplichting hebben een kind aan te nemen. Hij verwacht dat dit veel effect gaat hebben op de reboundklassen. Betekent de uitvoering van de nieuwe wet dat binnen de gemeente de reboundklassen zullen moeten groeien? Wat was het leerlingenniveau speciaal onderwijs dat Helmond in 2003 had? Hoeveel is de vermindering? De titel van de presentatie is dat ieder kind op iedere school moet worden aangenomen. Heeft het bijzonder onderwijs zich daar aan te houden of kunnen ze weigeren op grond van andere redenen? De wet is in theorie heel goed, maar ook hij vraagt zich af of het in de praktijk zo gaat werken. Het onderwijs heeft een zorgplicht. PvdA denkt dat de onderwijstaak van de scholen minder belangrijk gaat worden en de school steeds meer een zorgtaak zal hebben. Hij vreest dat deze verschuiving ten koste gaat van het gewone kind.

Wethouder **De Leeuw** kan nog niet inschatten of de rebound zal gaan groeien. De wijze waarop organiseren is wel belangrijk. Zo gaat in Eindhoven veel geld naar de rebound, maar worden niet zo'n effecten gehaald als hier. Tijd is niet de bepalende factor hierin. De Hilt heeft nu 180 leerlingen, in 2003 ongeveer 100. Alle partijen vinden dat onderwijs geven kerntaak moet blijven. Het is aan iedereen dat slim te organiseren. Mevrouw **Janssen** (VVD) legt uit dat in 2003-2004 er andere clusters leerlingen bijgenomen zijn en in de budgetten meegenomen. De rugzakjes hebben ertoe bijgedragen dat er zoveel geld is in omgegaan. Daardoor is de situatie zo uit de hand gelopen, is het budget voor de PCL's zo hoog geworden en doet dit probleem zich nu voor.

De heer **Kaygisiz** (PvdA) noemt het recente onderzoek dat aantoonde dat autisme in deze regio hoger ligt dan in andere regio's. Is er ook onderzoek gedaan waaraan dat ligt?

Mevrouw **Van Leeuwen** geeft aan dat al jaren gezegd wordt dat autisme meer voorkomt in een regio met een hoog ICT gehalte. Voorheen werd dat ontkend. Nu wordt door onderzoek aangetoond dat het hogere aantal autisme niet met indiceren te maken heeft, maar echt te maken heeft met het ICT gehalte. De regio is slim, maar betaalt de prijs met veel autisme.

De heer **Kaygisiz** (PvdA) vraagt of de regio daar tegemoetkoming van het rijk in krijgt.

Wethouder **De Leeuw** vult aan dat het onderzoek aantoont dat er meer autisme voorkomt, maar nog geen hard bewijs heeft voor hoe dat nu komt. Voor het vervolgonderzoek zal landelijk voor geld gelobbyd moeten worden. Tevens wordt eraan gewerkt dat als er straks landelijke maatstaven gelden er wel maatwerk voor de specifieke problematiek van deze regio blijft, anders voorziet zij grote problemen. Zij roept partijen op hun landelijke vertegenwoordiging in te schakelen.

Mevrouw **Leppink** (SP) geeft aan dat SP landelijk zich ook grote zorgen maakt over deze bezuiniging. Het grootste probleem is dat een nieuw onderwijssysteem ingevoerd wordt, niet gepaard met extra geld maar juist met een flinke bezuiniging. Zij voorziet daarin veel problemen. Een van die problemen is ook dat klassen niet kleiner maar juist groter worden. Nu al zijn er ervaringen met klassen van ongeveer 35 leerlingen. Voeg daarbij de kinderen uit het speciaal onderwijs met andere problematieken, dan krijgt zo'n leerkracht het ontzettend zwaar.

De heer **Kamphaus** (HH) heeft vernomen dat binnen het voorgezet onderwijs in Helmond elke school zich gaat specialiseren in een bepaald zorgtype. Heeft de leerling straks nog een keuzevrijheid om naar een specifieke school te gaan?

Mevrouw **Van Leeuwen** geeft aan dat leerlingen straks nog gewoon kunnen kiezen. De scholen gaan zich niet specialiseren in de verschillende zorgtypes; ze gaan allemaal breedtezorg inzetten. Dat moet zich allemaal nog gaan ontwikkelen.

Mevrouw **Verhouden** (HH) vraagt uitleg over het tijdsgat tussen 1 augustus en 1 november bij de indicatie voor 2013.

Mevrouw **Van Leeuwen** legt uit dat het een gebruikelijke teldatum is. Verschil is dat de indicering overgaat van REC naar SWV. Dat is een van de zorgpunten. Daarom proberen SWV en REC de indicering al samen op te pakken en niet af te wachten.

Wethouder **De Leeuw** beaamt dat het belangrijk is dat REC en SWV dit samen oppakken.

De heer **Janssen** (SDOH-D66-HB) vraagt of de SWV's eigen autonome middelen krijgen. Hij heeft gehoord dat € 300 miljoen bezuinigd moet worden en € 150 teruggestuurd wordt naar het onderwijs. Hij vreest als dat bij de SWV's terecht komt dit gestoken wordt in panden, directeuren, deskundigen etc. en het geld in de bureaucratie verdwijnt in plaats van in het onderwijs.

Wethouder **De Leeuw** denkt dat iedereen de verantwoordelijkheid voelt het juiste kind op de juiste plek te krijgen. Als daar deskundigen voor nodig zijn, dan is dat zo. Maar als het flink mis zou gaan bij de indicatie, dan krijgt de onderwijsinstelling dat op zijn brood. Iedereen heeft er alle baat bij het proces heel zorgvuldig te bewandelen. Iedereen is zich erg bewust dat met minder geld toch kwaliteit geleverd moet worden.

De heer **Janssen** (SDOH-D66-HB) geeft de gemeente mee er scherp op te letten dat het SWV efficiënt en kostenbewust ingericht wordt.

Mevrouw **Van Leeuwen** geeft aan dat het goede van deze wet is dat het systeem bestuurd wordt door het onderwijs. Als het onderwijs geld steekt in dure organen dan heeft dat directe gevolgen voor de middelen. Het onderwijs is dus gebaat bij een goede organisatie.

De heer **Janssen** (SDOH-D66-HB) houdt zijn zorgen.

De heer **Chahim** (PvdA) neemt aan dat de expertise van het REC gedeeltelijk overgenomen wordt door het SWV, zeker de specifieke kennis over de indicatie. Hoeveel mensen werken er bij het REC?

Wethouder **De Leeuw** weet niet hoeveel mensen daar werken. De gemeente is arbeidsrechtelijk als werkgever niet verantwoordelijk voor de werknemers van het REC. De visie om geen expertise verloren te laten gaan is helder. Nu het hele systeem anders wordt, kan het zijn dat er andere expertise nodig is. Dat moet de toekomst nog uitwijzen.

De heer **Hamacher** (SDOH-D66-HB) merkt op dat passend onderwijs rijksbeleid is, maar er veel zaken tegenaan liggen die gemeentelijk beleid zijn. Vreest de wethouder niet dat die bezuinigingen via decentralisatie na evaluatie bij de gemeente worden gelegd omdat dit past en parallel loopt met de andere zaken? Is de wethouder van plan daar iets tegen te doen? Binnen het SWV kan sprake zijn van belangentegenstellingen in de beslissingen. Is er binnen het SWV een besluitvormingsprocedure zodat dergelijke tegenstellingen op goede wijze worden aangepakt?

Wethouder **De Leeuw** is niet bang voor deze ontwikkeling. Er zitten ook kansen in. Bezuinigingen op rijksbeleid hebben duidelijk effect voor de bewoners. Soms is het een stapelingseffect. Samen zal dat signaleerd moeten worden. Op voorhand vreest zij niet dat de invoering van passend onderwijs helemaal mis gaat. Dat het anders moet, daar is iedereen ook wel van overtuigd.

Mevrouw **Van Leeuwen** legt uit dat als een school tegen een leerling en ouder zegt dat deze niet op die school geplaatst kan worden, die school verplicht is een plek op een andere school voor die leerling te vinden. De procedure en werkwijze zetten scholen zelf op. Vermoedelijk via het verlenen van mandaten. De heer **Hamacher** (SDOH-D66-HB) vraagt of een individuele school zich daar dan bij neer dient te leggen. Mevrouw **Van Leeuwen** antwoordt ja.

De heer **Janssen** (SDOH-D66-HB) vraagt of het gevaar niet schuilt dat de discussie van denominatie weer opkomt.

Wethouder **De Leeuw** ziet dergelijk signalen absoluut niet, kijkend naar hoe bijzonder onderwijs in de stad samenwerkt met het openbaar onderwijs.

Mevrouw **Janssen** (SDOH-D66-HB) vraagt of in het geval dat een leerling volgens passend onderwijs toegelaten is op een school en in de praktijk blijkt dat die leerling te ernstig gehandicapt of zwakbegaafd is om in zo'n klas te kunnen blijven, een school dit kind weer bij het speciaal onderwijs kan aanmelden en deze dan ook de plicht heeft om het kind te accepteren.

Mevrouw **Van Leeuwen** geeft aan dat dat weer via indiceringen kan.

De **voorzitter** vult aan dat een school dan wel dient aan te geven wat ze allemaal gedaan hebben waaruit blijkt dat zo'n kind echt niet kan blijven.

De **voorzitter** bedankt voor de presentatie. Het is een complexe materie die op gemeente en onderwijs afkomt. Hij ziet ook kansen. Als echt naar het kind gekeken wordt en het de school krijgt waar het de kansen en talenten kan ontwikkelen dan gaat dit toch een goede zaak worden.

- **Presentatie Transitie Jeugdzorg door mevrouw Van Enckevort**

De heer **Janssen** (SDOH-D66-HB) is blij dat dit najaar een voorstel naar de raad komt. In hoeverre wordt op dit moment al nagedacht over de personele gevolgen in 2014? Zoals in de presentatie aangegeven zal veel meer aandacht en zorg aan de basis besteed moeten worden. Daar zit een spanningsveld in. Hij neemt aan dat arbeidsrechtelijk tijdig iets geregeld gaat worden om de plannen straks te kunnen uitvoeren. Hij vraagt daar alert op te zijn. Is het denkbaar dat geld wat nu beschikbaar is voor de jeugdzorg op een of andere wijze direct ingezet wordt binnen het onderwijs om daarmee problemen die kinderen kunnen krijgen vroegtijdig te onderkennen zodat problemen in de toekomst kleiner zijn? Hoe denkt de wethouder dat de structuur er straks uit komt te zien?

Wethouder **De Leeuw** heeft nog geen antwoord op de structuur. Daar wordt hard aan gewerkt. Hoe dat voorstel er in het najaar precies uit ziet weet ze nog niet. Dat zal in ieder geval niet de kaderstelling zijn, dat is pas het jaar daarop. De personele gevolgen is de verantwoordelijkheid van de partijen. Zij beseffen het belang van goede facilitering van het hele transitieproces. Alle subsidiepartners zien de uitdaging. Het geld vanuit jeugdzorg inzetten in onderwijs is te kort door de bocht. Wel krijgt de gemeente met deze transitie veel meer beleidsvrijheid om te sturen op een bepaalde visie.

Mevrouw **Verhouden** (HH) noemt de start verdieping met de peelregio. Zij raadt aan Boekel dan vanaf het begin aan te laten sluiten. Is dat de bedoeling?

Mevrouw **Van Enckevort** geeft aan dat die uitnodiging aan Boekel al staat.

De heer **Hamacher** (SDOH-D66-HB) had het leuk gevonden als vanuit de gemeentelijk beleidsmatige inkiel een koppeling gemaakt was tussen beide terreinen uit de presentaties die voor een groot deel dezelfde doelgroep beslaan, om daar een soort geïntegreerd beleid op te zetten.

Wethouder **De Leeuw** zegt daar heel druk mee bezig te zijn. Dat is ook het kenmerk van deze presentaties die in elkaar verweven zijn. Ze zien daar zelf erg de noodzaak van in.

Mevrouw **Janssen** (VVD) merkt op dat steeds meer mensen bekend zijn met jeugdzorg. Een gehoorde klacht is dat als een coördinator ziek was men wel 12 weken moest wachten. Iemand komt bij jeugdzorg terecht als het eigenlijk al te laat is. Dan moet nog zo'n periode gewacht worden. Kan dan niet anders opgevangen worden?

Wethouder **De Leeuw** denkt dat er de laatste jaren veel voorbeelden van zijn. Het blijkt dat een derde van de geïndiceerden uiteindelijk niet op de juiste plek zit. Het hele transitieproces zal bijdragen aan een kwalitatieve betere zorg.

De heer **Verhoeven** (GL) vraagt toelichting op de geldstromen jeugddomein. In de presentatie wordt een voorbeeld van gemeente x genoemd. Hoe ziet dat er voor Helmond uit?

Mevrouw **Van Enckevort** legt uit dat in de sheet jeugddomein alle geldstromen, met uitzondering van de rode stromen, straks in een gebundelde financiering naar de gemeente komen. Het staatje noemt de aantallen voor een fictieve gemeente. Samen met de aanbieders jeugdzorg wordt er hard aangewerkt deze cijfers voor Helmond en omringende gemeenten in beeld te krijgen. Deze zijn er nog niet en zij hoopt dat in het najaar inzichtelijk te hebben.

De heer **Chahim** (PvdA) constateert een dubbele bezuiniging, een vanuit de provincie en een vanuit het rijk. Mevrouw **Van Enckevort** legt uit dat het provinciale budget heel beperkt is. Naast een beetje uit het programma Samen Investeren ontvangt de gemeente geen provinciale middelen.

De heer **Chahim** (PvdA) denkt het heel makkelijk is een kind een label te geven en daarmee het probleem te hebben genoemd en dat de eigen verantwoordelijkheid van ouders dan wegvalt. Als een instelling zelf indiceert en zelf de financiële stroom bepaalt, kan het voor komen dat een kind snel een indicatie krijgt. Dat zou eigenlijk van elkaar los getrokken moeten worden.

Wethouder **De Leeuw** is het met dit punt eens dat het belangrijk is wie indiceert en hoe dat tot stand komt.

De **voorzitter** vraagt namens de wethouder of de presentaties voldoen aan de verwachtingen van de commissie.

De heer **Hamacher** vindt van wel, zij dat het rijksbeleid afstandelijk blijft. Aan de vraagstelling is te merken dat de commissie wil weten wat het voor Helmond betekent en wat de directe consequenties in de praktijk zijn. Hij is met name geïnteresseerd in de momenten waarop het dichterbij komt en het echt iets voor de bewoners gaat betekenen.

De heer **Chahim** (PvdA) stelt voor dat als in het najaar de raadsinformatiebrief komt nog eens bij elkaar te komen en ieder vanuit zijn politieke visie op de brief reageert. Dan komt er vooraf veel input wat veel tijd kan schelen in het raadsvoorstel.

Mevrouw **Verouden** (HH) haakt hierbij aan. Als iedereen vanaf begin in de gedachtegang meegenomen wordt dan scheelt dat aan het eind veel tijd.

Wethouder **De Leeuw** geeft aan dat de kaderstelling in najaar 2012 is. Zij zegt toe de commissie vooraf bij te praten.

De **voorzitter** en **commissie** bedanken voor de heldere presentaties.

De **voorzitter** sluit de vergadering om 21.20 uur wenst iedereen een fijn zomerreces.

Buiten de vergadering om informeert mevrouw **Verouden** (HH) bij de wethouder naar de stand van zaken leerlingenvervoer.

Wethouder **De Leeuw** legt uit dat ten aanzien van de uitvoering nadere regels en hoe de ouders te bereiken direct contact is gezocht met de directeur wat het prettigst zou werken voor de mensen die het betreft. In een brief zal, hoe duidelijk ook geschreven, een deel van de inhoud nog altijd juridisch verpakt zijn waardoor het nog niet goed overkomt. Het doel is dat mensen hulp kunnen krijgen en weten waar het te vragen. De directeur vond een generieke informatieavond niet het beste idee. Hij geeft aan dat de GGD-arts op school een inlooppunt voor ouders is. Deze is geen specialist leerlingenvervoer maar kan wel de verwijzfunctie vervullen. Vanuit de gemeente wordt er nog een herinnering naar alle ouders gestuurd om er aan te denken de formulieren in te vullen. De deadline is iets naar achteren geschoven en in die brief komt wederom het nummer te staan wie ze kunnen bellen als uitleg nodig is.

De heer **Hamacher** (SDOH-D66-HB) heeft vandaag gesproken met de desbetreffende ambtenaar. Hij heeft daar ook aandacht gevraagd voor de wijze van communicatie met mensen. Zorg ervoor dat de onrust niet weer ontstaat.

Wethouder **De Leeuw** zegt dat iedereen zich daar terdege van bewust is. Er is heel duidelijk maatwerk.

Mevrouw **Verouden** (HH) vraagt of aan de ouders bekend is gemaakt dat deze avond er niet komt, want er zijn een aantal ouders die daar nog steeds op wachten.

Wethouder **De Leeuw** zegt dat vanuit gemeente naar ouders nooit een signaal is uitgegaan dat er een informatieavond gepland zou worden.

De **voorzitter** sluit deze discussie nu af en stelt voor dat hierover afzonderlijk nagepraat wordt.